

09.10.2017

Asia/9

§ 902

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2018-2021

HEL 2017-009136 T 08 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 23.10.2017 saakka.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 23.10.2017 saakka Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2018-2021 seuraavan lausunnon:

Yleisiä huomioita

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2018-2021 esitetyt tienpidon keskeiset linjaukset ovat oikeansuuntaiset ottaen huomioon tienpidon rahoitustason. On kuitenkin huolestuttavaa, että Helsingissä sijaitseville maanteille ei juurikaan investoida lähivuosina. Liikennehankkeiden toteutumatta jääminen voi aiheuttaa asuntotuotannon viivästymistä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeissä kohteissa.

Uudenmaan ELY-keskuksen käytössä oleva vuotuinen perustienpidon rahoitus on jo vuosia ollut noin 100 milj. euron tuntumassa. Tienpitoon osoitettavien varojen niukkuus ei vastaa alueen tienpidon tarpeita. Alueen osuus koko maan liikennesuoritteista (noin 30 %) on huomattavasti suurempi kuin tienpitoon osoitettu rahoitus (noin 20 %). Pääkaupunki-seudun osuutta koko maan tieverkon rahoituksesta tulee lisätä, jotta päivittäinen liikennöitävyys ja elinkeinoelämän kilpailukyky turvataan ja

seudun hankkeita voidaan ottaa mukaan tuleviin tienpidon ja liikenteen suunnitelmiin.

Kaupunki osaltaan varautuu talousarviossaan yhteishankkeiden toteuttamiseen sovittavan kustannusjaon ja aikataulun mukaisesti.

Hankkeet

Seuraavat maanteille sijoittuvat hankkeet, jotka eivät sisälly ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2018-2021:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikuttavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista parhaimpia. Hankkeen positiiviset vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat merkittävät.

- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä sekä lisäkaistat ja melusteet Kaarelan kohdalla. Kuninkaantammen alueen rakentaminen on jo aloitettu eikä sieltä ole suoraa yhteyttä Hämeenlinnanväylälle.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä edelleen kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi.

Helsingin kaupunki on useasti aiemminkin korostanut, että valtion tulee omalta osaltaan luoda edellytykset kaupunkien maankäytön tiivistämiselle varmistamalla liikennehankkeiden valtionrahoitus. Maankäytön kehittämistä kestäväen yhdyskuntarakenteen tavoitteiden mukaiseksi edistäisi Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymän lisäksi myös Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymän rakentaminen.

Tärkeiden kuljetusreittien parantaminen sekä raskaan liikenteen tarpeiden huomioiminen, mm. taukopaikkojen kehittäminen, on suunnitelmassa otettu keskeiseksi teemaksi. Raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutus pitääkin saada käyntiin nopeasti. Levähdysalueiden puute siirtää raskaan liikenteen pysäköintipainetta kaupunkiympäristöön, mikä aiheuttaa suuria haittoja niin liikenneturvallisuudelle kuin liikenteen sujuvuudellekin. Älykkäillä ratkaisulla kaupungin ulkopuolelle sijoitetut levähdysalueet toimivat erinomaisesti osana sujuvaa kuljetusketjua ja vähentävät myös ympäristö- ja liikennehaittoja kaupungissa.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2018–2021 on mahdollista antaa lausunto 31.10.2017 mennessä.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1, suunnitelman tiivistelmä on liitteenä 2 sekä kartat liitteinä 3 ja 4. Suunnitelmat löytyvät Internet-osoitteesta: www.ely-keskus.fi/liikenne >Valitse alue: Uusimaa.

Suunnitelman sisällöstä

Tienpito rahoitetaan pääosin valtion talousarviosta. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle on osoitettu määrärahat perusväylänpitoon ja joukkoliikennepalveluihin. Uudenmaan ELY-keskuksen vastuualue kattaa Uudenmaan sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen alueet. Liikennevastuualueeseen kuuluu noin 9 100 km maanteitä ja 1,9 miljoonaa asukasta.

Uudenmaan ELY-keskuksen käytössä oleva perustienpidon rahoitus suunnitelmakaudella on noin 100 milj. euroa vuosittain. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman yleisen tieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Liikennevirasto.

Rahoituksen kohdentamista ohjaavat ELY-keskuksen pitkän aikavälin liikennestrategia ja linjaukset, joiden mukaisesti tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin.

Perusväylänpidon vuosittaisesta rahoituksesta tieverkon peruskunnossapito (hoito ja käyttö) ja ylläpito (korjaus) vievät yli 90 %. Päivittäisellä kunnossapidolla, kuten talvihoidolla, varmistetaan tieverkon päivittäinen liikennöitävyys. Ylläpidon toimin korjataan tieverkon ja sen laitteiden kulumisesta ja ikääntymisestä aiheutuvia vaurioita ja puutteita sekä uusitaan väylärakenteita nykyvaatimusten tasolle. Valtakunnallisten linjausten mukaan valta- ja kantateiden sekä vilkasliikenteisten seututeiden kunto pyritään pitämään nykytasolla ja muun verkon kunto joustaa rahoitustilanteen mukaan. Parantamisinvestoinneilla nostetaan liikenteen palvelutasoa, erityisesti matkojen ja kuljetusten turvallisuutta, sujuvuutta ja ennakoitavuutta.

Keskeisinä teemoina tienpidon toimenpiteiden kohdentamisessa suunnitelmakaudella ovat tärkeiden kuljetusreittien parantaminen sekä raskaan liikenteen tarpeiden aiempaa vahvempi huomioiminen.

Parantamisinvestointeihin riittää vain hyvin niukasti rahoitusta. Rahoitus ohjataan pitkälti pieniin, kustannustehokkaisiin toimenpiteisiin. Viime vuosina kunnat ja yritykset ovat rahoittaneet entistä enemmän maantieverkon investointeja. Alle 10 milj. euron investoinneissa kuntien ja yritysten käyttämä rahoitus on merkittävästi suurempi kuin Uudenmaan ELY-keskuksen.

Erillinen MAL-hankkeiden (maankäyttö, asuminen ja liikenne) rahoitusohjelma tuo Helsingin seudulle pienen lisän investointirahoitukseen. MAL-sopimuksen mukaan pieniin, kustannustehokkaisiin hankkeisiin kohdennetaan pääkaupunkiseudulle MAL-sopimuskaudella 2016–2019 noin 7,5 milj. euroa.

Merkittävämmän lisän perustienpidon rahoitukseen tuovat valtakunnalliset lisärahoitusohjelmat: 600 milj. euron korjausvelkaohjelma vuosille 2016 - 2018 ja 364 milj. euron perusväylänpidon lisärahoitusohjelma vuosille 2017 - 2019. Ensin mainitusta ohjelmasta Uudenmaan ELY-keskuksen ylläpitämälle tieverkolle kohdistuu 60 milj. euroa ja jälkimmäisestä 72 milj. euroa. Perusväylänpidon lisärahoitusohjelmalla saadaan liikkeelle yli 100 milj. euron tiehankkeet, kun myös kunnat osallistuvat rahoitukseen huomattavalla panostuksella.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenneturvallisuutta parantavien toimenpiteiden painopiste on vilkkaimmilla maanteillä.

Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2017 joukkoliikennemääräraha on noin 5,6 milj. euroa, josta suurin osa kohdistuu liikenteen ostoihin.

Käynnissä olevia hankkeita ovat Kehä I:n parantaminen, joka sisältää Kehä I:n välillä Espoon raja-Vihdintie sekä Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän 1 vaiheen. Peruskorjauksessa ovat Vt 4 Suurmetsän risteyssilta, Vt 4 Jakomäen alikulkukäytävän silta ja Mt 101 Muurimestarintien kaksoissilta. MAL-hankkeena on käynnissä Jokeri 2 –vaihtopysäkkijärjestelyt (mm. Yhdyskunnantie).

Suunnitelmakauden 2018-2021 hankkeisiin sisältyvät Helsingin alueella seuraavat hankkeet:

- Mt 101 Sepänmäen melusuojaus ja Kt 50/Suutarilantie rampin liikennevalot MAL-hankkeina
- Vt 1 vaihtuvat nopeusrajoitukset Kehä III-Munkkivuori perusväylänpidon lisärahoituskohteena 2017-2019
- Mt 101 Klaukkalanpuiston silta ja Vt 3 Pirkkolantien risteyssilta siltojen peruskorjaushankkeina.

Esittelijän kannanotot

Valtion talousarvioehdotuksessa valtion koko liikenneverkolle esitetään 2 002 milj. euroa. Perusväylänpitoon koko maassa on ehdotettu 1 401 milj. euroa, josta 453 milj. euroa kohdentuu korjausvelan pienentämiseen. Uudenmaan ELY-keskuksen osuus koko perusväylänpidon rahoituksesta vuonna 2018 on noin 100 milj. euroa sekä lisärahoitusohjelmien yhteensä noin 130 milj. euroa.

09.10.2017

Asia/9

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan korjausvelan suuruus Uudenmaan, Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen maakuntien alueella on noin 230 milj. euroa. Korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi tehtävät toimenpiteet ovat perusteltuja. Pääkaupunkiseudun liikenneverkon pitäminen hyvässä kunnossa on tarpeen päivittäisen liikennöitävyyden ja liikenteen sujuvuuden kannalta. Lisäksi olisi panostettava myös kehittämissankkeisiin, joilla edistetään seudun liikennejärjestelmän toimivuutta ja turvallisuutta, alueen kilpailukyvyn lisäämistä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.8.2017
- 2 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2018-2021 - tiivistelmä
- 3 Vuoden 2017 hankkeet
- 4 Suunnitelmakauden 2018-2021 hankkeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.09.2017 § 124

HEL 2017-009136 T 08 00 01

Hankenumero 5264_144

Lausunto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2018 - 2021 on esitetty Uudenmaan ELY-keskuksen kiireellisimmiksi priorisoidut investointihankkeet, joista Helsingin alueelle sijoittuu ainoastaan valtatie 1:n vaihtuvat nopeusrajoitukset Munkkivuoresta länteen. Runkolinja 560:n (Jokeri 2) Yhdyskunnantien vaihtopysäkkijärjestelyjen toteuttaminen Tuusulanväylälle oli merkitty vuodelle 2017 vuosien 2017 - 2020 ohjelmassa, joten se ei näy tässä suunnitelmassa. Toteutus on siirtynyt vuosille 2018 - 2019. Tämä on valitettavaa, koska pysäkkien toteuttaminen mahdollistaisi jo muutama vuosi sitten käyttöön otetusta runkolinjasta 560 mahdollisimman suuren hyödyn. Katualueella olevat pysäkkijärjestelyt on rakennettu vuonna 2015.

On huolestuttavaa, että Helsingissä sijaitseville maanteille ei osoiteta enempää investointihankkeita lähivuosina. Kuitenkin alueella on valtakunnallisessa vertailussa liikennemääriltään suurimmat väylät. Valtion investointeja tarvittaisiin mm. joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävien sekä kestävä yhdyskuntarakenteen mahdollistavien hankkeiden toteuttamiseen. Joidenkin liikennehankkeiden myöhästyminen voi aiheuttaa jopa asuntotuotannon myöhästymistä, jolloin tilanne on erittäin kriittinen.

Uudenmaan ELY-keskuksen tavoiteasettelu liikenneturvallisuuden parantamiseksi ei näy suunnitelmassa Helsingin osalta. Pelkällä asenteisiin vaikuttamisella ei voida saavuttaa haluttuja tuloksia, vaan myös inf-raoimenpiteitä tarvitaan.

Maanteiden parantamishankkeiden kustannuksia rahoitetaan yhä enemmän kaupunkien verorahoista. Tämä kehitys on väärän suuntainen. Jatkossakin tulisi noudattaa maantielakiin pohjautuvia yhteisesti sovittuja suosituksia maanteiden tienpidon kustannusjaosta.

Seuraavat maanteille sijoittuvat hankkeet, joita Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan ei sisälly, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2018 - 2021:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Hankkeen positiiviset vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat merkittävät.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä sekä lisäkaistat ja melusteet Kaarelan kohdalla. Kuninkaantammen alueen rakentaminen on jo aloitettu eikä sieltä ole Helsingin kaupungin alu-

09.10.2017

Asia/9

eella olevaa yhteyttä Hämeenlinnanväylälle.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä edelleen kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi.

Valtion osallistuminen ns. kaupungin maankäytöstä johtuvien hankkeiden kustannuksiin on jatkossa erittäin perusteltua. Tällaisia hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymän lisäksi Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä, jonka toteuttaminen ajoittuu heti suunnitelmakauden jälkeisiksi vuosiksi. Maankäytön kehittäminen yhdyskuntarakenteen kannalta tiiviisti ja keskeisten yhteyksien varteen on kestävä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta johtava periaate, johon valtiokin useissa strategioissaan on sitoutunut. Maankäytön sijoittamisesta keskeisesti ja koko yhteiskunnan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ei tule rangaista kuntaa epäämällä valtion osuus väylille tarvittaviin investointeihin.

19.09.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Katariina Baarman, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi